

Sjónleikurin »Bør Børson Jr.«

Drúgvur, men áhugaverdur

Í hesum døgum framføra kví-
vikingar ein nýggjan sjónleik í
Glæmuni í Kvívík. Tað er
leikurin »Bør Børson Jr.«. Leik-
urinn er drúgvur, men avgjørt
áhugaverdur og verdur at
siggja. Men fyrri at stytta um
tíðina, hava kvíkingar latið

onnur yvingarsom. Her eiga vit
at hava í huga, at tað er sera
torført at endurtaka eina tílíka
succes, sum »spanska fluga« var.

Tað er m.a. hetta vit eiga at
hava í huga, leita vit til
Kvívíkar. Bør Børson er ikki ein
skemtileikur burtur av, hann er

bankastjóri og at enda barónur.
Hann er eyðkenni uppá tráðan-
ina eftir at skula hava meira og
meira.

Tey leikandi

Tað er altíð torført at skula
skriva um teir einstaku leikar-
arnar. Tí, hvussu stórt fyrilit
skal tú hava við teimum. Eingin
av leikarunum hevur sjónleik
sum livibreyð. Hetta er bert
framíhjá — fríðtíðartrív. Men
tað er júst hetta, sum sermerkir
føroyskan bygdasjónleik. Tað at
hann ikki er professionellur.
Eingin tráðar eftir at koma til
Hollywood, tað trúgv eg neyv-
an, til gull og grønar skógar.
Hetta er harafturimóti ein partur
av bygðalívinum. Tey fólk-
ini, sum spæla, leggja allan sín
persón í leikin, og tí verður
hann viðkomandi.

At geva øllum teim leikandi
tað skoðsmál, at tey spældu
frálíkt, er ikki rætt, tað tænar
heldur ongum endamáli. Ein og

tað er ikki rætt altíð at taka ein
fram um hini og rósa honum til
skýggja, so er ikki ov nógv sagt,
at tað fyrri ein stóran part var
Óli, sum gav leikinum liv og
innihald. Men til hetta er eisini
at siga, at her er leikluturin Bør
Børson Jr. tann idelli. Býttling-
urinn, ríkmaðurin, háltvápuli
fríggjarin, prátingarsami hand-
ilsmaðurin, ja mong eru super-
lativini, sum vit kunnu seta í
samband við unga Bør. Og Óli
dugur væl at vísa tey í leikinum.

Sjálvur haldi eg kortini, at til
tíðir kanska Óli átti at vera
meira avgjörður og álvarsamur

Enn einaferð høvdu vit høvið

Petur um leikin

Vit hava hitt ein av leikarunum,
Petur Müller og prátað við
hann. Petur hevur leingi lut-
tik í sjónleiki í Kvívík. Hann
leikti m.a. í teimum báðum
Holdbergleikinum, »Erasmus
Montanus« og »Heindrikkur og
Pernilla«. Síðani í Fluguni og
nú aftur í Børinum.

Petur sigur, at hetta er ein
áhugaverdur leikur. Kanska
serliga hansara uppgáva sum
gamli Bør. Tað er einki at ivast
í, heldur Petur fram, at Óli
Kurt hevur gjørt sítt til, at
sjónleikurin í Kvívík hevur
vunni so nógv uppá seg hesi
bæði seinastu áttíni. Teirbyrjaðu
at venja til Bør Børson í novem-
ber mánaða í fjør og higartil

at siggja Petur Müller á palli,
hesa ferð sum Gamli Bør. Hann
kláraði henda leiklutin sera væl,
kanska serliga tí, at hann
hóskaði væl til henda heldur
stilla, seinføra og gamla mann-
in, sum í heilum var í hølunum á
soninum, sum var so góðtrúgvín
at geva øllum uppá borg. At
Petur ger leikin livandi er einki
ivamál, tí hann gongur sum vit
so mangan hava sæð hann, upp
í leikin við liv og sál. Karin
Meienburg, sum hevði leiklut-
irnar sum Laura Isaksen, ein
genta úr Tróndheimi og Ida
Olsen, eitt konufólk í høvuðs-
staðnum, gevur leikinum styrki
við sínum lætta og sannforandi
spæli. Tað bera myndirnar
ikki minst prógv um. Ikki er
pláss at taka allar leikarnar við
her, men fleiri av hinum leikar-
unum vóru (tað kvøldið um-
mælarin sá leikin) nakað veikir
til at makta uppgávuna til
fulnar.

Óli Kurt í jetöldini

kvinnurnar í bygðini bakað
vaflur og kókað kaffi, sum
áskoðararnir kunnu njóta, tá
leikurin er komin í helvt. Hetta
kann ikki sigast annað enn vera
væl umhugað, tí gott er at fáa
ein heitan munn hjá teimum,
sum koma aðra staðni frá.
Hetta er so avgjørt eit tiltak,
sum onnur feløg eiga at um-
huga.

Tað skal vera sagt beinan
vegin, at tað er eingin løtt
uppgáva at ummæla ein sjón-
leik. Hevur tú ikki roynt tað
áður, men einans lisið ummæl-
ir, sum hava staðið í føroyskum
bløðum hesi seinastu árinu, so
hevur tú ikki nógv at styðja teg
til. Tí tað er ein sannroynd, at
føroyskir ummælarar fyrri ein
stóran part eru alt ov ókritiskir
— júst tá teir eiga at vera
kritiskir. Onkur vil vera við, at
hetta er ein orsök til, at
føroysk list stendur í stað,
hevur ongan møguleika at end-
urnýggja seg. Tað skal eg ikki
taka støðu til her.

Les vit ummæli í bløðunum
av sjónleiki yvirhøvur, so er
nærum altíð talan um at prisa
og rósa einum nýggjum sjón-
leiki, sum verður framfördur á
palli her heima. Ein hevur
varhugan av, at bert fáir um-
mælarar tora at vísa á brek og
skeivleikar — vísa á ymiskt,
sum kundi verið betri í leikin-
um. Tí vera ummælini ofta
einstáttandi og óviðkomandi.
Fyrri ikki at siga einkisigandi.

Tað er verri enn so altíð
takksamt at vera sjónleikari. Tí
áskoðarin vil ofta hava júst tað,
sum honum listir at siggja og
hoyra. Og aloftast okkurt at
flenna at. »Spanska Fluga« var
eitt pletskot, eitt kanónskot,
sum ongan enda tykir at fáa.
Hon hoyrdist um alt landið,
heilar 56 ferðir framföru kví-
vikingar henda sjónleikin. Stutt
aftaná kemur so ein nýggjur
leikur, Bør Børson. Og við
Fluguni í huganum fara vit til
Kvívíkar. Nokur verða vónbrot-
in, onnur væl hýrd og uppafur

Karin Meienburg spældi lætt og sannforandi

meira ein fólkakomedia, meðan
Flugan jú var ein farsa.

Innihaldið í leikinum munnu
flest kenna frá upplestrinum í
útvarpinum. Men hví siga um
leikin at hann er drúgvur. Ja,
tað er ymiskt, sum ger, at
leikurin kennist langrókin. Bør
Børson er jú skrivaður til tað
norska teaturið, sum hevur eina
dreyðusenu til sama endamálið.
Tá er ikki neyðugt við at brúka
tíð til at skifta senur. Tað er
tílíkt, sum vit eiga at hava í
huganum, skulu vit meta um
sjónleikin. Eisini hólsviðurskift-
ini spæla inn, tí sum er, so er
trougligt í Glæmuni.

Tá Børurinn varð framfördur
fyrstu ferð í Glæmuni, vardi
hann í meiri enn trýggjar tímar,
men síðani hava teir lagt nakrar
av senum saman, so hann nú
er umleið eitt korter styttri.

Áhugaverdur

Leikurin er áhugaverdur og
gevur okkum nakað at hugsa
um. Hann hevur ein samfelags-
satiriskan brodd, har peninga-
og maktgirnd er kjarnan.
Nakað, sum er relevant fyrri
okkara tíð, har øll virði verða
roknað út í pengum, og har um
ræður at fáa so nógv undir seg
sum gjørligt. Børurinn, sum fyrst
gjørdist handilsmaður, síðani

Gamli Bør og sonurin (Petur og Óli)

hvør, sum fæst við sjónleik,
málningalist o.a. skal bæði
hava ringan og góðan kritik,
skal hann ella hon ikki gerast
stirvin, kaldur og óviðkomandi.

Tað eru 11 persónar, sum
hava teir umleið 20 leiklutirnar
í Bør Børson. Aftur hesa ferð
hava kvívingar verið so hepnir
at »læna« Óla Kurt Hansen.
Hann hevði sum so mangan ein
torforan leiklut — at spæla Bør
Børson Jr. Men so lættur sum
Óli er á fótum, so lætt hann
kann broyta eina »minu« frá at
vera fúsar og glaður til at gerast
álvarsamur og sorgarbundin, so
kláraði hann hesa uppgávuna
væl. Hóast eg sjálvur haldi, at

Pengar!!! Óli og Sunleif Nielsen

hevur ongantíð trotið fólk til
venjingarnar og at hjálpa yvir-
høvur. Umframt tey 11 leik-
andi eru 4 mans, sum arbeiða
við pallinum, teir eru sam-
stundis kontrollar. 4 konufólk
skiftast um at standa fyrri bi-
lletsøluni. Tvey fólk eru í kioskin.
Konur úr bygðini skiftast at
standa fyrri kaffisøluni, tær eru
4 isenn. So alt í alt er arbeiði til
25 fólk, tá leikurin er í
Kvívík. Og øll gera arbeiði ó-
keypiss. Endamálið við at fram-
føra Bør Børson er at útvega
pening, soleiðis, at møguleik-
arnir fyrri sjónleiki kunnu gerast
betri.

Petur heldur ikki, at tað
verður gjørligt at fara út kring
landið við hesum leikinum, tí
her er so nógv útgerð at flyta.
Nevnast kann bert, at høvuðs-
leikarin skiftir klæði 8 ferðir.
Petur Müller sigur at enda, at
tað nú eigur at verða farið undir
at venja ein nýggjan sjónleik til
heystar, men tað er enn ikki
greitt, hvør hesin leikur verður.

Stór undirtøka

Higartil hevur undurtøkan verið
stór. Tá kvívingar høvdu
framført sjónleikin fimm ferðir
hevði verið fult hús hvørja ferð,
tilsammans 850 fólk høvdu sæð
leikin. Børurinn verður fram-
fördur í kvøld klokkan 19 og
sunnukvøðið somu tíð. JAN